

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORNIA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO IV.

LJUBLJANA, PETEK, 19. JULIJA 1940.

STEV. 45.

LAŽNA DUHOVNOST

V zgodovini človeštva so se že večkrat pojavila verstva, ki so pretirano poudarjala duhovnost, odklanjala pa sodelovanje telesa in čutov pri božjem češčenju. Vendar taka pretirana duhovnost ni prinesla dobrih sadov; saj ni bila iskrena. Navadno so taka gibanja zašla v drugo nasprotje, v razbrzdano življenje. Zato so nam najlepši dokaz srednjeveški bogomili, ki so s svojo neiskreno duhovnostjo padli v najgrše nečistovanje; dokaz so pa tudi angleški puritanci v novem veku s svojo sebično materialistično usmerjenostjo.

Marsikdo se sprašuje, odkod to, da vera, ki tako poudarja le duhovnost, zaide v drug ekstrem — grob materializem.

Odgovor je lahek, če pomislimo, da je Bog ustvaril človeka iz duše in telesa. Poudarjati samo duhovnost, je proti človeški naravi, kakor je protinaravno, poudarjati le telesnost brez ozira na duhovne vrednote. Kar pa je proti človeški naravi, pa seveda mora škodovati tudi duhovnosti te narave.

CERKEV DA VSAKEMU SVOJE: DUHOVNEMU SVOJE IN ČUTNEMU SVOJE

Najlepše je oboje združila katoliška Cerkev, ki izhaja od stvarnika človeške narave — Boga samega. Res je vera predvsem zadeva duha in mora imeti duh v človeku vodilno vlogo, toda ker je vera obenem zadeva celega človeka in ta nima samo duše, ampak tudi telo, se mora ozirati tudi na telo.

Ali ni prišel Kristus ravno zato na svet, da bi dvignil vero na višjo, popolnoma duhovno raven? Da, prišel je, da bi jo poduhovil in izpopolnil. Zato pa tega, kar je pri veri čutno, ni odstranil, ampak plemenitil. Zato si je on sam privzel tudi človeško telesno naravo, ker njegovo delo ni veljalo le človeškemu duhu, ampak tudi človekovemu telesu. Hotel je vzdigniti človeški rod tako po duši kot po telesu.

CERKEV SPOŠTUJE TELESNOST TUDI V NAUKU IN LITURGIJI

Božja vsemogočnost ni govorila s človekom abstraktno, ampak v slikah in prilikah iz javnega življenja. Zato si je tudi vsa stoletja katoliška Cerkev tako pri bogoslužju kakor pri delitvi zakramentov prizadevala združiti človeški duh z njegovimi čutnimi zmožnostmi.

KAJ PRAVI MACAULAY?

Veliki protestantski zgodovinar Macaulay je to ravnanje katoliške Cerkve takole označil:

»Neustvarjeni, nepojmljivi, nevidni Bog bi mogel pritegniti nase kaj malo častilcev. Le modrijani bi našli ob njem utehe, preprosto ljudstvo pa bi se obračalo od njega, saj si ga ne bi moglo predstavljati. Toda pred Bogom, ki si je prevzel človeško naravo, živel med ljudmi, sočustvoval z njihovimi težavami, jokal nad grobovi umrlih, spal v zibelki, krvavel na križu, pred tem Bogom pa so izginili vsi dvomi.«

HETTINGER O RABI ČUTOV V SLUŽBI DUHOVNOSTI

Raba čutov v veri pa ne koristi le živjšeemu občevanju z Bogom, ampak ima še drug namen: da po svetem bogoslužju naša narava, ki je k grehu nagnjena, postane boljša, popolnejša. Nemški teolog Hettinger se izraža takole: »S tem, da je Kristus zedinil v sebi božjo in človeško naravo, je slednjo odrešil izvirnega greha. Od njegovega prihoda na svet je zemlja zopet posvečena, saj je hodil po njej in počival na njej. Ko je zavžival njene sadove, jih je posvetil in storil je, da odslej narava kakor nekake stopnice vodi do božje ljubezni.«

Zato bodimo ponosni na svojo vero, ki zna najgloblje resnice podati človekovim čutom tako primerno. Drugoverci, kakor na primer protestanti, vsega tega ne poznajo in marsikateri nekatoličan je že stopil v katoliško Cerkev prav zato, ker je videl, da ona človekovo naravo najbolj dviga iz zemeljskih nižav proti nebesom.

V novih razmerah

Dogodki letošnjega leta so nas postavili pred nekatera dejstva, ki moramo o njih vsi resno razmišljati. Z zlomom zavezniške sile na zapadu so nastale popolnoma nove razmere. Kar je bilo včeraj še nemogoče, je jutri lahko že gola realnost.

So pa neke realnosti, ki so vkljub silnim spremembam ostale. Če smo včeraj govorili o komunizmu kot največji nevarnosti, moramo isto trditev danes ponoviti, a s to razliko, da ta nevarnost ni več samo največja, ampak tudi že bližja.

PREDRZNO ROVARJENJE NAŠIH KOMUNISTOV

Pred sabo imamo ilegalne letake, ki jih je razširila komunistična stranka v Jugoslaviji. V njih se komunistična stranka odkrito izjavlja zoper pacifizem ter izpoveduje svoj brezobzirni revolucionarni program brez običajnih oklepevalnih in zakrinskih fraz.

Komunisti si torej pri nas upajo nastopati že javno in s pravim imenom. Poleg nelegalne komunistične propagande se že kaže tudi neprikrita komunistična agitacija.

Velikokrat smo opozarjali, da ima komunizem ob svojih porazih posebno taktiko. Ako je kje premagan, se potuhne, kakor da bi ga več ne bilo, a si tajno z vso naglico zbira pristaše in se vneto pripravlja, da potem ob ugodni priliki bruhne z vso silo na dan.

KOMUNIZEM MISLI, DA JE PRIŠLA UGODNA PRILIKA

Zdi se, da je komunizem pri nas prepričan, da se je tista ugodna prilika približala. Zunanje politični uspehi Sovjetske Rusije, ki je še vedno nositeljica svetovne komunistične revolucije, so gorečnost pristašev komunizma še bolj podžgali, čeprav je s temi nastopi komunizem popolnoma jasno pokazal svoje imperialistične namene, svojo nasilnost proti malim narodom in svoj brutalni militarizem. K temu je še dodati nejasnost in negotovost mednarod-

nega položaja, ki je od komunistov toliko zaželjena prilika za rovarjenje in izrabljanje ljudske bojazni in nezadovoljnosti.

NAŠE OROŽJE: KATOLIŠKA ZAVEST

Kakor prej je tudi v teh novih razmerah potrebna v boju proti komunizmu predvsem močna katoliška zavest. Komunistično nevarnost uspešno odbiti in njeno silo zlomiti, more samo zavedna in močna organizacija, povezana v trdni disciplini.

SOCIALNI NAUK CERKVE

Paziti je pa treba na to, da so uspehi komunizma deloma tudi iz mamljivih obetov njegovega socialnega nauka. Ti obeti so lažnjivi, toda mase tega ne vidijo same od sebe. Proti temu moramo postaviti katoliški socialni nauk. Kajti naše močno orožje proti komunizmu je socialni nauk katoliške Cerkve. Bolj kot kdo drugi je ravno dijaška mladina poklicana, da ta nauk študira in ga zmagovito širi med množice.

Počitnice nudijo najlepšo priliko, da si temeljito prisvojimo to močno orožje.

ŠTUDIRAJMO KATOLIŠKI SOCIALNI NAUK!

Fantje, prebirajmo torej in študirajmo pridno in ponovno temeljne knjige socialnega nauka katoliške Cerkve!

Bodimo veseli, da imamo v tako lepi slovenski obdelavi obe silni okrožnici »Divini Redemptoris« in »Quadragesimo anno«!

Bodimo veseli, da imamo tako lep in pripraven uvod v socialni študij kot je jedrnat Ušeničnikov »Obris socialnega vprašanja« v »Naši Poti«!

ČIGAVA BO ZMAGA?

Iz resnega študija teh in takih del bo vzrasla nova, zavedna in močna katoliška dijaška mladina.

In ta katoliško zavedna, načelno izobražena in organizacijsko povezana mladina bo naša najboljša četa proti zlim silam komunizma.

NASPROTNIKU LJUBEZEN!

David Hume (1711—1776) je bil znamenit angleški filozof, začetnik filozofskega empirizma, to je tiste filozofije, ki prizna samo to, kar temelji na izkustvu. Kot filozof je imel na svojo dobo velik vpliv, od filozofov pa je vplival zlasti na Kanta. Kot predstavnik »filozofije razuma« ta svobodomislec ni hotel ničesar slišati o nadnaravnem božjem razodetju. Zato je bil pri prezbiterijancih precej nepriljubljen. Prezbiterijanci so neka zelo pobožna škotska protestantska ločina.

Eden teh prezbiterijancev, ki je bil Humeov rojak, je filozofa tako mrzil, da je vedno pri priči zapustil sobo, kakor hitro je prišel noter Hume. Ko je tako nekega dne ta »pobožni« prezbiterijanec zopet šel proti vratom, čim je opazil, da je vstopil Hume v sobo, ga je filozof ujel za roko, ga pridržal in rekel:

»Počakaj malo, prijatelj, kajti nekoč bomo itak morali za vselej skupaj ostati na istem kraju. Morda bova namreč oba pogubljena: jaz zaradi pomanjkanja vere, ti pa zaradi pomanjkanja ljubezni!«

SLAB ČASOPIS V DRUŽINI

Neka pridiga se je začela zelo navadno s temi besedami: »Če bi bil jaz hudič...«

Poslušalci so začudeno pogledali, govornik pa je mirno nadaljeval: »Če bi bil jaz hudič, vas ne bi nagovarjal, da bi opustili nedeljsko mašo, ne bi se trudil, da bi krađi, ubijali in se prepirali.

Ce bi bil jaz hudič, bi gledal samo na to, da bi vsaka vaša družina naročila po en slab časopis. Ce bi mi to uspelo, sem prepričan, da bi v enem mesecu dosegel to, za kar bi se sicer moral truditi sto let.«

ARGENTINSKI KATOLICANI IMAJO VELIKO NOVO KNJIŽNO ZALOŽBO

Katolici južnoameriške države Argentine so ustanovili veliko novo knjižno založbo. V tej založbi nameravajo izdajati sodobne knjige, revije in časopise, ki naj bi bile protitež slabemu tisku. Novo podjetje se imenuje »Difusiones« in ima svoj sedež v glavnem mestu Buenos Airesu. Založba je doslej izdala že precejšnje število del, katera dajo lahko v roke vsakemu katolicanu in tudi vsakemu svobodomislec.

Samota in družba se morata vrstiti in menjati. V samoti bomo zahrepeneli po družbi, v družbi po sebi.

Seneka.

Kako se gradi nova katoliška Španija

Pričakovanja španskih škofov se uresničujejo

VSE DRŽAVNE MLADINSKE ORGANIZACIJE GOJE VERSKO ŽIVLJENJE

Častni predsednik odbora za versko vzgojo vse državne mladine je škof škofije Madrid-Alcalá. Ta škof je pred kratkim poslal vsem duhovnim vodjem državno priznanih mladinskih organizacij okrožnico z navodili za dušnopastirsko delo v teh organizacijah. V tej okrožnici določa, naj se v postnem času v vseh mladinskih organizacijah porabita dve uri tedensko za pripravo na velikonočno spoved. Prav posebno naroča to za tiste organizacije, v katerih je zbrana mladina, ki prej ni dobila zadostne verske izobrazbe.

V enem nadaljnjih odstavkov se obrača škof na mladino s pozivom, naj obnovi starodavne verske običaje, kakor so bili v Španiji v navadi.

POSVEČEVANJE PRAZNIKOV

Španska vlada je izdala odlok, da se bodo poslej vsi prazniki, kakor jih našteva cerkveni zakonik, praznovali s počitkom od dela. K splošnim praznikom je prišteti še zadnje tri dni velikega tedna in god farnega patrona.

Podjetniki morajo delavcem plačati polovico prazničnih dni, ostalo polovico praznikov pa smejo ob primernih dnevih nadomestiti z nadurami.

Škof v Salamanci je ob tem vladnem odloku v svojem pastirskem listu poudaril, da takšen odlok nima samo pomena za versko življenje, ampak tudi izraža, da se država vrača k tisočletni tradiciji španskega naroda.

4000 VOJNIH SIROT PRI PRVEM SV. OBHAJILU

V baziliki Matere božje v Madridu je pred kratkim prejelo 4000 vojnih sirot prvo sv. obhajilo. Te sirote so izgubile svoje starše v zadnji državljanski vojni in so nato kot brezdomci blodile okrog, dokler ni zanje poskrbela organizacija Auxilio Social. Stroške za obleko in ostale potrebščine za slovesnost prvega sv. obhajila so prevzeli madridski trgovci.

LJUDSTVO IN CERKEV V NAJTESNEJSI ZVEZI

Ko je papež pred kratkim proglasil Španko Joahimo del Vedruna de

Mas za blaženo, mu je general Franco poslal zahvalno brzojavko. V tej brzojavki je general Franco ponovno naglasil, kako tesno sta povezana v novi Španiji ljudstvo in Cerkev.

SV. IZIDOR SPANSKI NARODNI SVETNIK

Letos je Španija zopet slovesno praznovala praznik španskega svetnika sv. Izidorja. Sv. Izidor je zaščitnik kmetov in zavetnik glavnega mesta Madrida. Na predvečer praznika je bila v Madridu samem zopet procesija, katere so se udeležili tudi oblasti in ogromne množice naroda. Ob tej priliki je pisal list »YA«: »To praznovanje mora nositi v sebi duha španske narodne obnove in pomagati, da najdemo pot nazaj k bistvenim stvarim v človeškem življenju. Resnično globoke spremembe se morajo izvršiti v notranjosti, sicer je vse versko in duhovno življenje le gola zunanost.«

ZA KATOLIŠKO LITERATURO

Katoliške mladinske organizacije v Barceloni so nedavno organizirale razstavo katoliških literarnih del. Zbrali so najznamenitejša dela katoliške literature iz Španije in iz

južnoameriških dežel. V zvezi s to razstavo so odprli na najbolj obljubljeni točki mesta tudičasno knjižarno, kjer so prodajali samo katoliška dela. Največ je bilo zanimanja za najnovejšo pesniško zbirke duhovnika Miguela Melendresa in za katoliškega pisatelja Ramona Rucabada. Veliko povpraševanja je bilo tudi po modernih biografijah velikih svetnikov.

»POR DIOS Y POR ESPAÑA«

Kardinal Gomá y Tomás je izdal pred kratkim vse spise in dokumente, ki jih je objavil med državljansko vojno o položaju Cerkev in o gradbi nove Španije. Zbirka ima naslov »Por Dios y por España« (Za Boga in Španijo) in kaže, kako uspešno je Cerkev sodelovala pri verski in socialni obnovi dežele.

*

Teh nekaj kratkih slik iz španskega verskega življenja kaže, da velika pričakovanja španskih škofov in vsega katoliškega sveta niso bila neutemeljena. Kje bi bila Cerkev, če bi prejšnji rdeči režim nadaljeval svoje delo? Španski škofje so vedeli, kaj so govorili, in katoličani smo vedeli, komu smo verjeli.

Molitev za mir na Švedskem

V začetku maja so zastopniki vseh švedskih cerkva izdali skupen proglas, v katerem pozivajo k molitvam za mir. Proglas so objavili časopisi in radio. V proglasu predlagajo, »naj sklenejo vsi, ki molijo, da bodo vsak dan opoldne nekaj minut posvetili molitvi za švedsko. Naj bi resni položaj vse privedel do iztrenjenja in spreobrnjenja.«

Protestantski nadškof v Upsali dr. E. Eldem je izdal še posebno poslanico, v kateri spodbuja k pokori, poboljšanju, pogumu in k molitvi za državo.

„Ateitis“ — organizacija katoliške mladine v Litvi

Litvanska katoliška mladinska organizacija »Ateitis« je bila ustanovljena že l. 1910. Zadnja leta pa je bila njena delavnost posebno živahna. »Ateitis« ima 45.000 članov, kar je za tako majhno državo, kot

je Litva, veliko. V tej organizaciji so organizirani fantje in dekleta od ljudske šole do univerze.

Mladinske organizacije v San Salvadorju

San Salvador je najmanjša južnoameriška republika. Pred enim letom so tu ustanovili Zvezo mladih delavcev po vzoru belgijskih žosistov. V tej zvezi so včlanjeni mladi delavci v industriji in na veleposestvih. V glavnem mestu so že ustanovili tri središča za vzgojo borcev, v pomembnejših krajih po deželi pa je še 12 takih središč.

To gibanje izdaja tednik z naslovom »Primerio Dios« (»Najprej Bog«). Za prvo nalogo so si ti san salvadorski žosisti določili borbo za dostojnost v delavnicah in za posvečevanje nedelj in praznikov.

Dijaki so organizirani v Narodni skavtski zvezi.

Odkar posvečajo katoličani pomnoženo skrb mladini, se je zelo zvišalo tudi število duhovniških poklicev.

Vsak dan je treba zahtevati od duše račun!

Seneka

Slikar Rubens - veren katoličan

MLADOST

Rubens je bil rojen 28. VI. 1577. kot sin nekega advokata da-leč proč od svoje nizozemske do-movine v mestu Siegen v West-faliji. Svojo prvo izobrazbo je do-bil v Kölnu. V katoliškem ozrač-ju tega mesta se je za vse živ-ljenje navzel katoliškega duha.

Ko je bil star deset let, je pri-šel v Antwerpen, kjer je kmalu postal paž na dvoru. V maju 1600. je dobil priliko, da je mogel iti v Italijo študirat slikarsko umetnost. Ko se je vrnil, ga je neki plemiški mecen poslal na če-lu poslanstva v Madrid, kjer je imel priliko spoznati špansko umetnost.

DVORNI SLIKAR

Kmalu je zaslovel kot slikar in holandski regenti so ga imenovali za svojega dvornega slikarja. Dobival je knežjo plačo 1500 goldinarjev letno. Kralji so ga naravnost obsipali z naročili. Samo zgodnja smrt njegove žene je vr-gla senco na njegovo od sreče ožarjeno življenje.

Ko se je znova poročil s He-leno Fourment, se začne zanj nova doba umetniškega ustvarjanja. Imel je lepo družinico petih otrok in z njo se je preselil zadnja leta svojega življenja na grad na deželi. S tem se je hotel tudi umakniti preobilici naročil, pred katerimi ni imel nikdar miru.

Upoštevati moramo, da je Ru-bens živel v času najhujših ver-skih bojov in reformacije. V tem času pa je on neizmerno veliko ustvaril v službi katoliške Cer-kve. Slikal je barvitost in veselo pobožnost katolicizma v nasprot-ju z ledeno mrzlotu protestan-tizma.

RUBENS KOT KATOLIČAN

Rubens je bil osebno poln glo-bokega zaupanja v Boga in vse življenje res poslušen sin Cerkve. Vsako jutro je bil pri maši. Za svoj grob je hotel, naj bo v senci cerkve. Še za življenja si je dal sezidati za glavnim oltarjem cerkve sv. Jakoba v Antverpenu na grobno kapelo. Veljal je za zaup-nika visokega klera.

V svoji oporoki je veliki umet-nik zapustil svoje premoženje Cerkvi in revežem. Med drugim je zapustil 500 holandskih goldi-

narjev za potrebne reveže, 100 goldinarjev za cerkev sv. Jakoba in potem še druge vsote za razne samostane. Na stotine maš so po smrti opravili po njegovem naročilu za pokoj njegove duše.

Zanimivo je, da je zadnje te-dne pred smrtjo poslal svojega sina po dva molitvenika in sicer »Officium B. Mariae« in »Lita-

niae sanctae«. Iz teh molitveni-kov je molil, kadar mu je protin iztrgal čopič iz tresočih se rok.

*

Tako je tudi Rubens v vrsti tistih velikih duhov človeštva, ki so bili na višku človeških sposobnosti, obenem pa vdani in zvesti sinovi svoje Cerkve.

Sovjetski medicinci

Sovjetski uradni poročevalski urad Tass je v začetku tega me-seca poslal po vsem svetu listom, ki hočejo prinašati njegove vesti, poročilo, da se bo v prihodnjem šolskem letu vpisalo na sovjetske medicinske fakultete in visoke šole 25.300 slušateljev.

Jasno je, da so te visokozve-neče številke preračunane na propagando in skušajo ustvariti vi-dez, da postaja Rusija pod bolj-ševiškim žezlom bolj kulturna, kot pa so stare evropske države.

Čudno pa je, kako Tass že v juliju ve, koliko bo prihodnje leto medicincev. Veliko bolj zanes-ljivi bi bili podatki o tem, koliko študentov medicine je letos svoje študije končalo. O tem pa agen-cija Tass sramežljivo molči.

Kljub vsemu pa število 25.300 medicincev nikakor ni tako veliko, kakor se na prvi pogled sliši. V Jugoslaviji imamo tudi nekaj tisoč medicincev, Sovjetija pa je

79krat večja kot Jugoslavija! Za-to je 25.000 za Sovjetijo, ki nima starih zdravnikov, še prav maj-hno. Če bi bilo še nekajkrat več bodočih medicincev, bi vendar še veliko vode steklo po široki Vol-gi, preden bi bile zdravstvene raz-mere pod boljševiski urejene.

Pri nas poznamo samo medicin-ske fakultete in ne vemo nič o kakšnih »visokih zdravniških šo-lah«. Te zdravniške visoke šole so nekaj prav posebnega. Izvestje pariške medicinske fakultete te šole takole popisuje: »Zdravniki morejo postati v Sovjetiji delavci, ki hodijo zvečer po delu na in-stitut k predavanjem in dijaki, ki pa se morajo tiskati v eni sobi po 10 do 15.«

Tako se 25.000 bodočih medi-cincev, ki jih naznanja agencija Tass kot reklamo za sovjetski re-žim, razblini v zelo klaverno iz-pričevalo sovjetske površnosti in boljševiskega nereda.

HRVATJE MAHNIČU

Te dni bo izšel v Požegli v založbi »Dobra štampa« življenjepis moža, ki je veliko pomenil Slovencem in Hrvatom, škofa Antona Mahniča.

Življenjepis je obsežen (262 strani), napisal ga je Mahničev spoved-nik p. Ignacij Radič.

Iz uvoda naj navedemo samo en odstavek, ki priča o tem, kako so-dijo Hrvatje o tem velikem možu: »Mahnič je simbol, znamenje, orač, ki je v ravni črti oral narodno braz-do. V tej brazdi so se razvrstile ure-jene čete, delavne in pridne, cela ar-mada mladine, nov rod inteligence.«

Vsebinska je zelo zanimiva in pe-stra. Za nas Slovence bodo posebno zanimiva poglavja: »Rimski kato-lik«; Radikalizem; Liberalizem na nakovalu; Literarni kritik; Kompe-tenca kritika; Stališče književne

kritike; Slovenski književniki; Med dijaki.

Ta Mahničeva biografija, ki jo se-daj izdajajo Hrvatje, je priča, kako cenijo tega velikega Slovenca izven njegove ožje domovine. Če se dobe med Slovenci in celo med katoli-čani ljudje, ki tega tako velikega moža ceniti ne znajo, je to samo nov dokaz za omejenost njihovih pogledov. Mi katoliški dijaki pa se zavedamo, da stojimo v brazdi, ki jo je on oral, in da ustvarjamo nov rod inteligence, ki bo znal hvaležno ceniti in dokončati delo velikega kla-divarja.

Odg urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskar-na, Groblje - Domžale (A. Trontelj).